

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 1009/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen suomalaisen koronarokotetutkimuksen tukemisesta ja oman rokotetuotannon käynnistämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mia Laihon /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 1009/2020 vp:

Aikooko hallitus turvata suomalaisen rokotetutkimuksen rahoituksen,

aikooko hallitus edistää ja varata rahoitusta huoltovarmuuden varmistamiseksi rokotetuotannon käynnistämiseksi Suomessa,

onko hallitus harkinnut koronarokotteen lääkelisenssin hankkimista Suomeen, jolloin voidaan EU-rokotehankintojen rinnalla valmistaa suomalaisille rokotetta myös maan sisällä tarpeita vastaavasti ja nopeasti,

onko hallitus tehnyt kustannuslaskelmia rokoteaikataulun vaikutuksista koronan aiheuttamiin taloudellisiin kokonaiskustannuksiin ja terveydellisiin haittoihin ja

jos kustannusarvioita on tehty, missä ne ovat saatavilla?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus on panostanut covid-19-rokotteen tutkimukseen ja kehitykseen. Työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan Suomessa tehtävää rokotteisiin liittyvää tutkimusta rahoittavat korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten lisäksi muun muassa julkiset tutkimusrahoittajat Suomen Akatemia ja Business Finland sekä säätiöt, rahastot ja yksityinen sektori. Koronaviruspandemian alkuvuonna 2020 esikilpailullisen tutkimuksen rahoittaja Suomen Akatemia toteutti kaksi suoraan koronaviruksen leviämisen estämiseen ja hoitoon liittyvää hakua, jotka olivat covid-19-erityisrahoitushaku ja covid-19-rokote- ja lääkekehitystutkimuksen erityisrahoitus. Suomen Akatemia käyttää kansainvälistä tiedeyhteisöä hankehakemusten vertaisarvioinneissa. Näissä hauissa rahoitettiin neljää rokotehanketta yhteensä yli neljällä miljoonalla eurolla (4 266 104 euroa). Viimeistään mainittujen kahden erityisrahoitushaun rahoituspäätöksillä merkittävä osa suomalaista rokotetutkimusta saa ainakin osarahoituksen esikilpailulliseen vaiheeseen julkisista varoista.

Kansallisen rokotetutkimuksen vahvistamiseksi on meneillään Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja Tampereen yliopiston rokotetutkimuskeskuksen kliinisten rokotetutkimustoimintojen yhdistäminen uudeksi rokotetutkimuskeskusosakeyhtiöksi. Tähän liittyvä laki hyväksyttiin 17.12.2020 ja kaupallinen rokotetutkimuspalveluosakeyhtiö aloittaa toimintansa alkuvuoden 2021 aikana.

Rokotetuotanto on globaalisti erittäin keskittynyttä, sillä se vaatii moninaista osaamista, resursseja ja valmistusteknologiaa. Koronarokotteen lisenssivalmistuksen mahdollistamiseksi lääkeyritys neuvottelee haluamansa rokotteen myyntiluvan haltijan kanssa lisenssistä. Tiedossa ei ole, että tällä hetkellä suomalaisella yrityksellä olisi koronarokotteen valmistukseen vaadittavaa lisenssiä. Lisenssin lisäksi mahdollisella valmistajalla on oltava rokotetuotantoon hyväksytyt toimitilat Suomessa. Suomessa ei ole tällä hetkellä virusrokotevalmistukseen hyväksyttyä tuotantolaitosta tai toimilupaa, eikä tällaista ole aikaisemminkaan ollut. Rokotetuotannon käynnistämiseksi tutkimusryhmille on viime keväästä lähtien annettu Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta tieteellistä neuvontaa tutkimus-, tuotekehitys-, tuotanto- ja laadunvarmistusasioista sekä lupaneuvontaa viranomaisvaatimuksista.

Suomi saa muiden EU-maiden tapaan väkilukuun perustuvan osuuden jokaisen yhteishankintasopimuksen mukaisesta covid-19-rokotemäärästä. EU-yhteishankintasopimukseen sisältyy ehto, että EU-maat eivät voi neuvotella kahdenkeskisiä sopimuksia niiden yritysten kanssa, joiden kanssa EU on tehnyt sopimukset.

Rokoteaikataulun vaikutuksista ei ole tehty kustannuslaskelmia.

Helsingissä 18.2.2021

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen